

Biodegalų asociacija

Biodegalų rinkos apžvalga

Biofuels association

Kas yra biodyzelinas?

- Biodyzelinas yra ekologiškai švarūs degalai, skirti dyzeliniams varikliams. Apibrėžimas nurodo, kad tai "metilo (etilo) esteris, pagamintas iš biologinės kilmės riebalų, prilygstantis dyzelino kokybei, skirtas naudoti kaip biokuras."
- Dyzeliniuose varikliuose jį galima naudoti gryną (B100) arba įvairių santykių mišiniuose su mineraliniu dyzelinu.
- ES gaminamas biodyzelinas turi atitikti standartą EN 14214.

Kodėl reikalingas biodyzelinas?

- ❑ Europos "dyzelizacija" (dyzeliniai varikliai sunaudoja mažiau degalų)
- ❑ CO2 emisija (Kioto protokolas, globalinis klimato atšilimas ir t.t.)
- ❑ Energetinių resursų tiekimo saugumas (iki 2020 m. ES dyzelino rinka augs ~ 30%, dėl to trūks apie 40 mln. tonų dyzelino, energetinių resursų priklausomybė nuo nestabilių šalių-tiekėjų)

Kodėl reikalingas biodyzelinas?

- ❑ Sumaišytas su mineraliniu dyzelinu pagerina jo ekologinius parametrus (cetatinis skaičius, mažiau CO₂ išmetimų, geresnis degalų sudegimas)
- ❑ Savo sudėtyje neturi sieros junginių ir aromatinių priedų todėl naftos perdirbimo gamykloms padeda įvykdyti griežtėjančius reikalavimus ("naftininkai" nori būti "žalesni")
- ❑ Pigus tepimo priedas mažai sieros turinčiam dyzelinui (nereikia papildomų brangių priedų mažo "sieringumo" dyzelinui, nes siera gerai veikė variklį tepimo prasme, B5 užtikrina reikiamą variklio tepimą)
- ❑ Mokslininkų įrodyta, kad geriausias, optimaliausias mišinys B30
- ❑ Tai atsinaujinantys išteklių

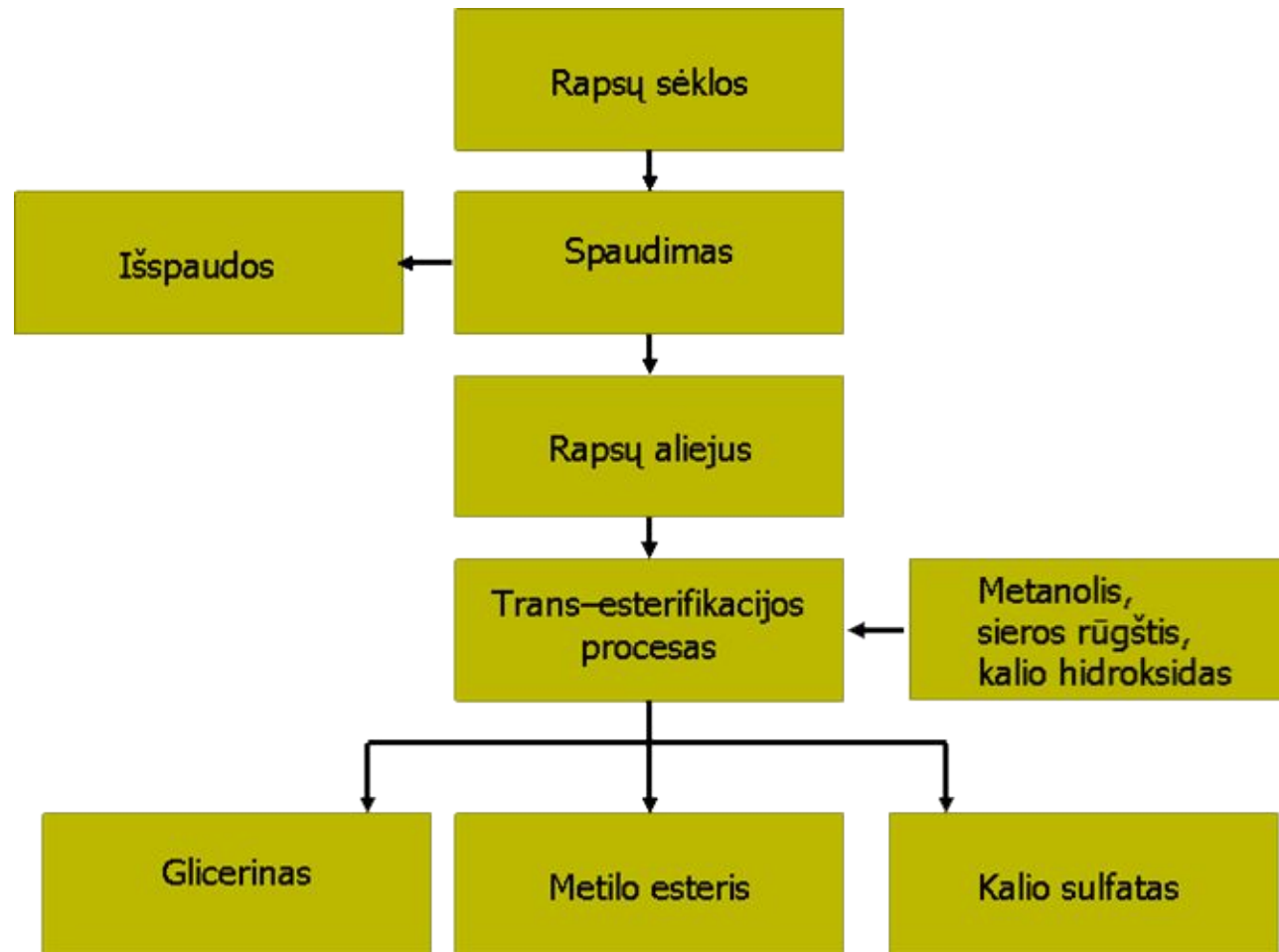
Ar galima biodyzeliną naudoti žiemą?

- TAIP
- Žiemos sąlygomis naudojamas biodyzelinas, kaip ir mineralinis dyzelinas, turi būti adaptuotas žemoms temperatūroms.

Iš ko gaminamas biodyzelinas?

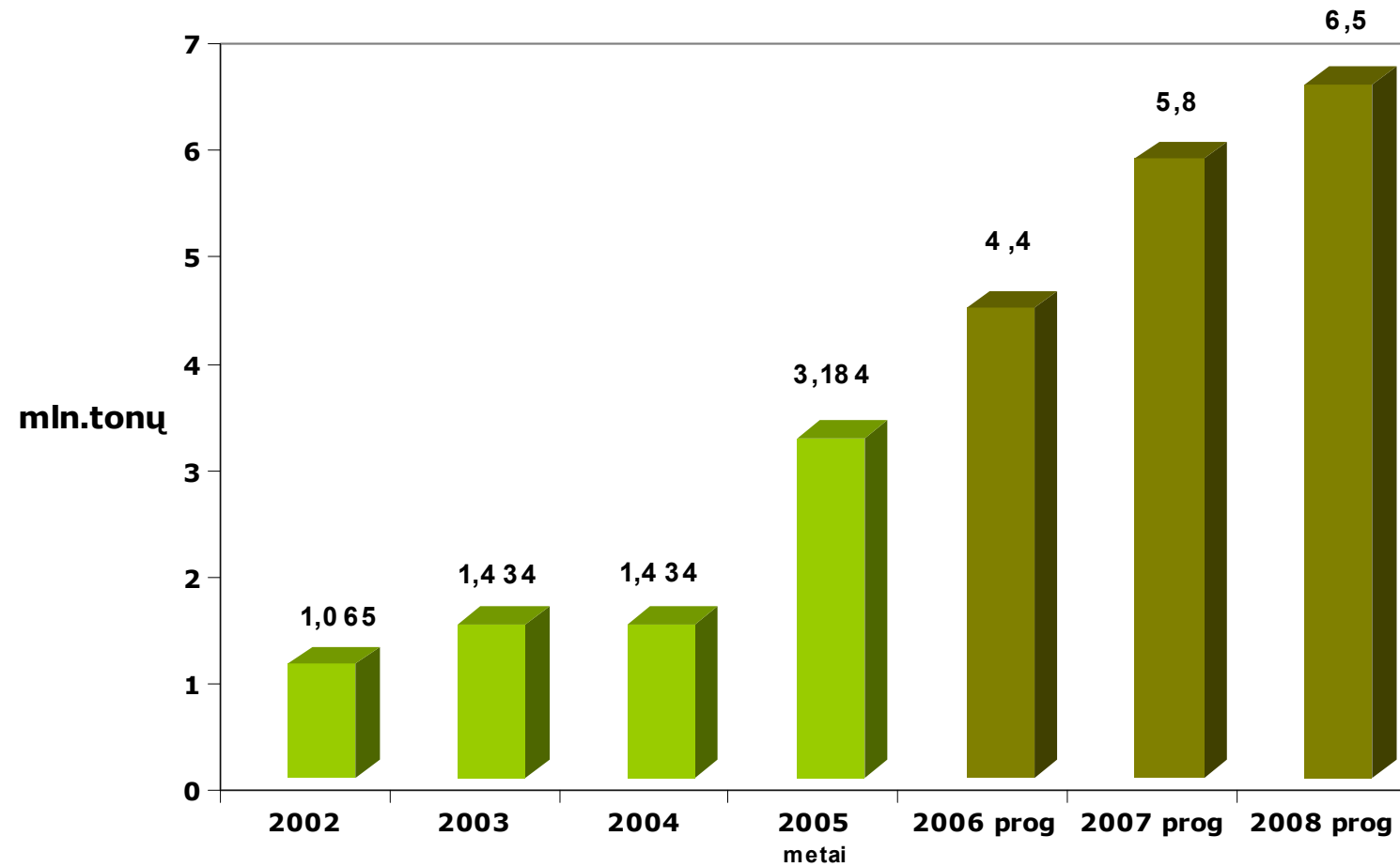
- Dažniausiai iš rapsų aliejaus
- Tačiau naudojami ir kiti aliejai ir riebalai:
 - Sojų aliejus
 - Saulėgražų aliejus
 - Palmių aliejus
 - Panaudotas aliejus
 - Gyvuliniai riebalai

Biodyzelino gamybos schema

ES biodyzelino rinka

Biodyzelino gamyba ES

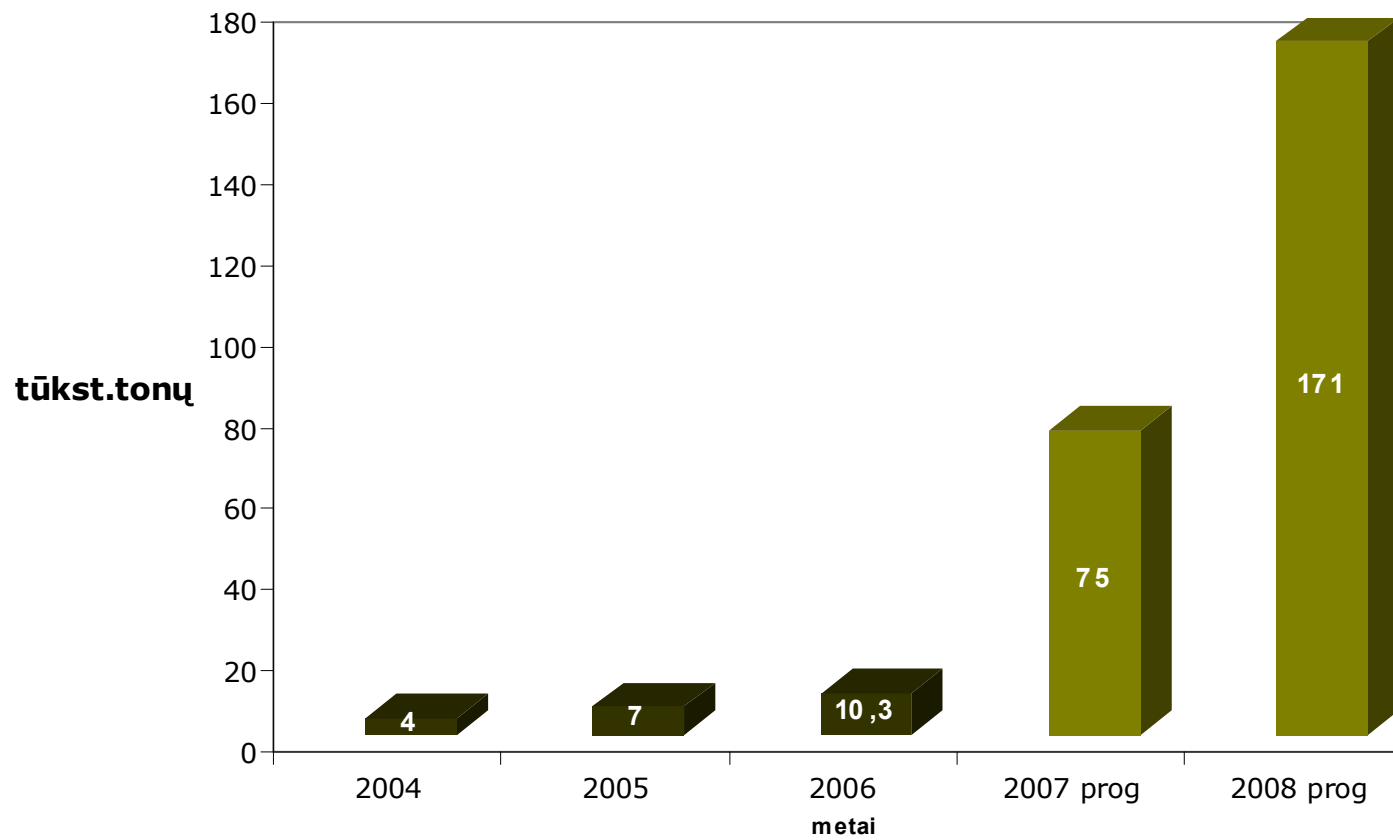

Europoje biodyzelino gamybą skatinantys veiksniai:

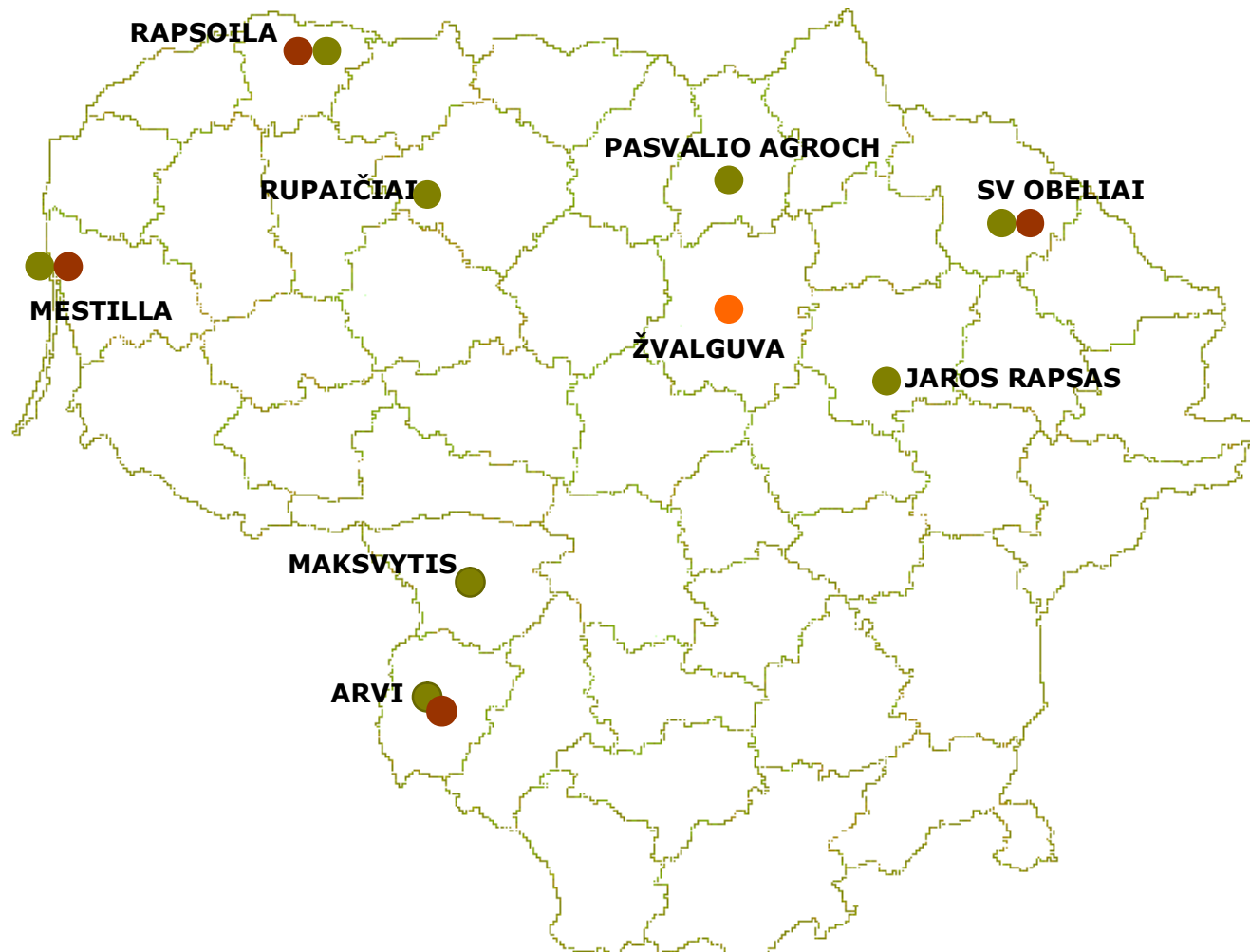
- Mokestinės lengvatos (nuo 1994 m. visiškas arba dalinis atleidimas nuo akcizo mokesčio)
- Direktyva EC 2003/30 (iki 2010 m. biodegalai bendrame degalų balanse turi sudaryti 5,75%, taip pat planuojama nauja direktyva, kad iki 2020 m. biodegalai sudarytų 10%)
- Atskirų šalių pramonės augimo skatinimas išskirtinėse ekonomikos zonose
- Aplinkos taršos mokesčių lengvatos
- Energetinių augalų auginimo skatinimas (nuo 1992 m. dirvonuojančių žemių panaudojimas ne maisto produktų gamybai, auginimas "atidėtose žemėse", 45 Eur/ha)

Lietuvos biodyzelino rinka

Biodyzelino gamyba Lietuvoje

Rapsų perdirbėjai

2007 m. Lietuvos biodyzelino gamintojų metiniai pajėgumai

- Rapsoila iki 30.000 tonų
- SV Obeliai iki 6.000 tonų (nuo 07.03.01)
- Arvi cukrus iki 5.000 tonų (nuo 07.04.01)
- Mestilla iki 110.000 tonų (nuo 07.07.01)

VISO: **151.000 tonų**

**2007/08 m. sezono
Lietuvos rapsų sėklų spaudimo
metiniai pajėgumai:**

□ Rapsoila	iki 27.000 tonų
□ Pasvalio agrochemija	iki 19.000 tonų
□ Jaros rapsas	iki 6.000 tonų
□ Raupaičių ŽŪB	iki 16.000 tonų
□ Maksvytis R.	iki 2.500 tonų
□ SV Obeliai	iki 41.000 tonų (nuo 07.03.01)
□ Arvi cukrus	iki 14.000 tonų (nuo 07.04.01)
□ Mestilla	iki 140.000 tonų (nuo 07.07.01)
VISO:	265.500 tonų

**2008/09 m. sezono
Lietuvos rapsų sėklų
spaudimo metiniai pajėgumai:**

- Rapsoila iki 27.000 tonų
- Pasvalio agrochemija iki 19.000 tonų
- Jaros rapsas iki 6.000 tonų
- Raupaičių ŽŪB iki 16.000 tonų
- Maksvytis R. iki 2.500 tonų
- SV Obeliai iki 41.000 tonų
- Arvi cukrus iki 28.000 tonų ?
- Mestilla iki 140.000 tonų
- Žvalguva iki 6.000 tonų ?

VISO: **285.500 tonų**

**2007 m. Lietuvos
biodyzelino gamintojų metiniai pajėgumai**

- Rapsoila iki 30.000 tonų
- SV Obeliai iki 6.000 tonų (nuo 07.03.01)
- Arvi cukrus iki 5.000 tonų (nuo 07.04.01)
- Mestilla iki 110.000 tonų (nuo 07.07.01)

VISO: **151.000 tonų**

**2007 - 2010 m. Lietuvos
bioetanolio gamintojų planujami metiniai pajėgumai**

- AB Biofuture iki 40.000 tonų (nuo 08.07 01)
- UAB Kuranas iki 16.000 tonų (nuo 08.07.01)
- UAB Nordetanolis iki 80.000 tonų (nuo 09.07.01)
- UAB Bioetan LT iki 80.000 tonų (nuo 09.01.01)
- UAB Alfabetanolis iki 80.000 tonų (nuo)
- UAB Leo ir ko iki 80.000 tonų (nuo)

- VISO: **376.000 tonų**

SV Obeliai

ARVI CUKRUS

ARVI CUKRUS

Mestilla statoma gamykla

Mestilla statoma gamykla

Mestilla statoma gamykla

Mestilla statoma gamykla

Lietuvoje biodyzelino gamybą skatinantys veiksniai:

- ❑ Mokestinės lengvatos (visiškas atleidimas nuo akcizo mokesčio)
- ❑ Direktyva EC 2003/30 (iki 2010 m. biodegalai bendrame degalų balanse turi sudaryti 5,75%, taip pat planuojama nauja direktyva, kad iki 2020 m. biodegalai sudarytų 10%)
- ❑ Valstybės mokamos subsidijos (šiuo metu už RS, skirtų biodyzelino gamybai 160 Lt/t)
- ❑ ES fondų parama (pirminiam rapsų perdirbimui)
- ❑ Rapsų sėklų perteklius ir iki šiol buvęs sėkmingas eksportas
- ❑ Dyzelinas su privalomu 5% biodyzelino priedu
- ❑ Energetinių augalų auginimo skatinimas??? (energetinių augalų auginimas +45 Eur/ha)

LŽŪM mokamos subsidijos

- RS subsidijuojamas kiekis turėtų būti skaičiuojamas atsižvelgiant į 5% biodyzelimo privalomą maišymą su mineraliniu dyzelinu (turėtų būti apie 140.000 tonų RS)
- Nepakankamas subsidijos dydis RS tonai (turėtų būti min. 220 Lt/t)
- Paramos taisyklėse turi būti numatytas aiškus subsidijos padalinimas, pagal RS spaudimo pajėgumus (juos įvertinant prieš derlių NMA pagalba)

LT žaliavos (RS) potencialas

- 2005/06 m. sezono RS derlius buvo apie 220.000 tonų
- 2006/07 m. sezono RS derlius buvo apie 170.000 tonų
- **2007/08 m. sezoną laukiamas RS derlius 200-240.000 tonų**
 - Žieminio rapso pasėta apie 60.000 ha
 - Vasarinio planuojama apie 60.000 ha
- Realus, bendras RS derlius 3 metų perspektyvoje 250-350.000 tonų (priklausomai nuo oro sąlygų, kainų ir kitų veiksnių)

**Problemos, su kuriomis
susiduria biodyzelino gamintojai Lietuvoje:**

- ❑ Biodyzelino nemišymas su Arctic 2 klasės dyzelinu
- ❑ Neapsaugota rinka nuo "nekokybiško" biodyzelino iš trečiųjų šalių
- ❑ Daug didesnės Latvijos subsidijos biodyzelino gamintojams (apie 350 Lt/t RS), iškreipia konkurencines sąlygas (RS pirkime, biodyzelino pardavime, nes Latvijoje pagamintą biodyzeliną stengiasi parduoti MN ir kitose LT gamintojams konkurencinėse rinkose)

**“Pasaulio mes nepaveldėjome iš savo tėvų, o
tik pasiskolinome iš savo vaikų”**

Ačiū už dėmesį